

Årsplan

2022-2023

Kløverbakken barnehage

Innhold

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
TETT PÅ – kvalitet i bærumsbarnehagen	5
Barnehagens pedagogiske arbeid	6
Barnehagens verdigrunnlag	6
Barnehagens satsningsområder	6
Barn og barndom	6
Demokrati	6
Likestilling og likeverd	7
Bærekraftig utvikling	7
Livsmestring	8
Mål for forebyggende tiltak;	8
Forebyggende tiltak på avdeling;	8
Voksne rolle;	8
Barnehagens formål og innhold	9
Omsorg	9
Lek	9
Danning	10
Læring	10
Kommunikasjon og språk	10
Barnas medvirkning	11
Samarbeid mellom hjem og barnehage	12
Overganger	12
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	12
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	12
Fra barnehage til skole	13
Barnehagens arbeidsmåter	14
Progresjon	14
Barnehagens digitale praksis	14
Barnehagens fagområder	15
Kommunikasjon, språk og tekst	15
Kropp, bevegelse, mat og helse	15
Kunst, kultur og kreativitet	16
Natur, miljø og teknologi	17
Antall, rom og form	18
Etikk, religion og filosofi	18
Nærmiljø og samfunn	19
Kompetanseplan	19

Innledning

Årsplan

Barnehagen har utarbeide en årsplan. I tillegg utarbeides det planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet, samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk** og **god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Presentasjon av barnehagen

Kløverbakken barnehage ble åpnet i 1995, og består av to avdelinger. Det er viktig for oss å se hele den lille barnehagen vår som en arena. Det betyr at barna skal ha mulighet til å være sammen i lek og aktivitet på tvers av alder og avdelingstilknytning. Vi er ikke større enn at alle barna og alle voksne kjenner hverandre.

Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser øverst på Emma Hjorth. Vi har god plass både ute og inne. I skogkanten har vi eget uterom med gapahuk og bål plass, som vi bruker flittig.

Kløverbakken er en avdeling av Arba as, som er en arbeidsinkluderingsbedrift med opplæringskompetanse innen flere fagområder. Arba har som formål, gjennom produksjon og annen virksomhet, og skape grunnlag for yrkesmessig, kompetansemessig og personlig utvikling. Arbas hovedkontor ligger på Rud i Bærum.

Som tiltaksarena har Kløverbakken flere tiltaksplasser. Disse voksne kommer i tillegg til de ordinære faste ansatte hos oss, dette gjør at vi har tett voksentetthet, noe som gir oss ny og spennende humankompetanse. Barnehagen er en positiv arena for våre deltakere. Målet er å gjøre de godt kompetente til videre arbeid ute.

Kløverbakken er en arena der alle er unike med sine muligheter. Sammen gjør vi en forskjell!!

Barna;

Avdeling Nøtteliten: 18-20 barn i alder 3-6 år

Avdeling Knerten: 9 barn i alder 1-3 år

De ansatte i barnehagen er;

Ann-Kristin Evans, styrer

Nøtteliten (3-6 års avdeling)

Jakob Alexander Schmidt Brundin, pedagogisk leder/barnehagelærer

Silje Vannebo, pedagogisk leder/barnehagelærer

Kjetil Oslund, barne- og ungdomsarbeider

Elisabeth Bovolden, barne- og ungdomsarbeider

Elvina Sadikovic, støtteassistent

Syeda Sidra Ribab, vikar

Knerten (1-3 års avdeling)

Heidi Bøhm Berg, pedagogisk leder/barnehagelærer

Ania Melerska, barne- og ungdomsarbeider

Blerina Kastrati, assistent

Ida Kathrine Pedersen, assistent

Samarbeidsutvalget, SU, består dette barnehageåret av:

Fra Nøtteliten: Ida Sofie Jorstad,

Fra Knerten: Maria Jansen

Fra personalet: Elisabeth Bovolden

Fra eier: Cato Skeie

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Dokumentasjonen skal gi grunnlag både for refleksjon og læring, og blant annet vise progresjon i ulike prosjekter.

Det pedagogiske arbeidet planlegges, vurderes og dokumenteres av de pedagogiske lederne på avdelingsnivå. Det er de som leder det pedagogiske arbeidet, og som planlegger innholdet ut fra barns medvirkning og behov.

Arbeidsredskapene som er i bruk er årsplaner, månedsplaner og ukeplaner.

Dokumentasjon skjer igjennom:

- Årsplan
- Månedsplan med viktige datoer og beskjeder
- Ukeplaner for hver avdeling (internt på avd)
- Referater fra møter
- Daglig kontakt med foresatte

På avdelingen dokumenterer vi barnas prosjekter gjennom;

- Mykid
- Bilder
- Dokumentasjon på veggene
- Å vise frem barnas arbeid
- Digitale filmer m.m.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis;

I løpet av barnehageåret blir barnehagens planer og gjennomføring evaluert. Gjennom personalets evalueringsarbeid, praksisfortellinger som personalet skriver og gjennomgår på avdelings møter, foreldrenes uttalelser i Su og foreldresamtaler, via brukerundersøkelser og via samtaler med barna.

TETT PÅ – kvalitet i bærumsbarnehagen

«TETT PÅ- kvalitet i bærumsbarnehagen» er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagene i Bærum kommune. Vi startet med dette i januar 2022.

Gjennom «TETT PÅ» ønsker vi å etablere et helhetlig system for å støtte barnas utvikling og læring som bygger på nyere forskning om kvalitet i barnehagen. Målet er at de ansatte skal bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i hverdagen.

Samspill med varme og stimulerende voksne er barnehagekvalitet for alle barn, og vil legge et grunnlag som all utvikling og livsmestring bygger på.

I TETT PÅ skal CLASS (CLassroom Assesment Scoring System) brukes som verktøy for å måle og forbedre kvaliteten i bærumsbarnehagen. Følgende områder, og kvaliteten på disse, blir det fokusert på: **emosjonell støtte, organisering av avdeling og støtte til læring og utvikling.**

I TETT PÅ skal alle ansatte bli godt kjent med de ulike kvalitetsområdene og hva som er god barnehagekvalitet. Dette skal skje gjennom ulike aktiviteter:

- Felles planleggingsdager og personalmøter for alle ansatte
- Sertifisering av observatører fra hver barnehage
- Observasjon av avdeling og tilbakemelding
- Veiledning

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens visjon er: Kløverbakken – en del av en god barndom
Kløverbakken – et godt sted å være for liten og for stor

Barnehagens satsningsområder

Barnehagens satsningsområder barnehageåret 22/23 er

- Språk og kommunikasjon
- Lek
- Danning (selvfølelse og selvtillit)

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Det skal være godt for barna å oppleve barndommen i Kløverbakken barnehage. Lek og vennskap i daglige gjøremål er viktig her og nå. Personalet må gi barna erfaringer og kunnskap som de kan ta med seg inn i fremtiden. Vi skal derfor ta vare på øyeblikket samtidig som vi skal gi barn gode erfaringer som de kan gjøre nytte av når de trenger det senere. Vi tenker at barndommen skal oppleves fullt ut. Derfor er aktivitetene i hverdagen forankret i gode opplevelser i lek og samvær med gode venner.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Det å gå i barnehage betyr at man er en del av en gruppe. I Kløverbakken blir individuelle behov lyttet til, men vi har også søkelys på at alle barna, som en gruppe, skal ta hensyn til hverandre og kunne fremme hverandre i dagliglivet. Det skjer på felles arena som samlingsstund og måltid. Det skjer også i lek, på tur og i aktiviteter. Det å lytte til hva andre har å si, at andre har meninger som ikke jeg har og at det er lov å være uenig. Vi øver barna på å kunne se en sak fra flere sider, via samtaler og refleksjon.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

I Kløverbakken barnehage har vi fokus på at likestilling og likeverd handler om verdier og motiver for handlinger.

Vi er opptatt av enkeltindivider, at alle barn får oppmerksomhet uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og etnisk, sosial og kulturell bakgrunn. Alle barn får de samme mulighetene. Likestilling handler også, for oss, om å se ting på nye måter og utfordre personalets og barnas vanter og forestillinger. For å behandle alle likeverdige, må en av og til forskjellsbehandle, nettopp fordi alle har forskjellige utgangspunkt. Alle barn skal få delta i et inkluderende fellesskap ut fra sine behov.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Naturopplevelser i tidlig barndom blir ansett som betydningsfulle for barns holdninger til natur senere i livet. Barna skal lære å ta ansvar for fremtiden og en bærekraftig utvikling. De skal påvirke og medvirke, lære seg å forstå sammenhenger i naturen. Gjennom naturopplevelser oppdager de mangfoldet i naturen, undrer seg og observerer. I hverdagen har vi fokus på konkrete tiltak.

Inne i barnehagen:

- Et trykk med såpe holder
- Et papir med håndtørk er nok
- Vi sorterer søppel
- Vi skrur av unødvendig lys inne
- Vi lærer barna om andre land

Ute i barnehagen og på tur:

- Vi følger med på forandringer i naturen gjennom hele året
- Vi lærer barna å ta vare på insekter og alt annet levende som vi finner ute i barnehagen og på turer
- Vi påvirker barna til å ta kloke valg, som ikke skader naturen
- Vi plukker opp søppel vi finner på tur

Livsmestring

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Barnehageloven har nå kommet med et helt nytt kapittel som heter "[Psykososialt barnehagemiljø](#)"

I §41 står det om nulltoleranse og forebyggende arbeid. «Barnehagen skal ikke godta krenkelser som eksempel utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.»

Vi som jobber i barnehagen, har en plikt til å sørge for at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

I §43 står det at vi har en aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn. Vi har i vårt HMS-system-retningslinjer for hvordan dette skal gjøres. Vi har også en aktivitetsplikt hvis vi ser at barn krenker hverandre.

Vi i Kløverbakken barnehage mener at vennskap er det aller viktigste virkemiddelet mot mobbing og utestengelse.

Selv om mobbing ikke er noe stort og altoverskyggende problem i barnehagen, så er det et alvorlig problem for dem det gjelder. Opplevelsen hos barn som utsettes for utestengning, krenkende ord og handlinger, er like vond uavhengig om vi kaller det mobbing eller ikke.

Mål for forebyggende tiltak;

- Å styrke barns selvfølelse
- Å utvikle barns evne til empati
- Skape trygghet og respekt
- Styrke barns generelle sosial kompetanse
- Alle barn har trygge voksne på avdeling, en de kan komme til hvis det er noe.

Forebyggende tiltak på avdeling;

- Gi barna mulighet for samtaler om trivsel
- Observasjon og kartlegging av barnas samspill
- Skjerme lek
- Oppmuntre barn til å si positive ting til hverandre
- Lage positive, sosiale regler
- Verktøy til å kartlegge voksnes holdninger

Voksne rolle;

- Være til stede i hverdagen gjennom lek og samtaler. Være lyttende voksne
- Bevisste rollemodeller. Være konsekvent iht aktivitetsplikten ved uakseptabel atferd.
- Barn og voksne lager positive regler sammen
- Ha blikkontakt i samvær med barn
- Være anerkjennende og støttende
- Sette tydelige og forståelige grenser
- Gi ros til både barn og andre voksne
- Fokus på tema i samlinger osv (hva er en god venn? Hva er mot?)

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Rammeplanen knytter begrepene omsorg, lek og læring tett sammen. Barna har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse, evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagen og er nært knyttet til oppdragelse, helse og danning. Mye av omsorgen i barnehagen ligger i varierte utfordringer hvor det er rom for humor, kreativitet og omtanke for felleskapet. Barn som blir møtt med omsorg får tillit til seg selv og andre, etablerer gode relasjoner, vil gradvis også ta større ansvar for seg selv og felleskapet.

For å kunne møte barna på en omsorgsfull måte, må personalet være ansvarsbevisste og nærværende. De må være engasjerte i det enkelte barns trivsel og utvikling. Personalet må vise hvert barn oppmerksomhet og ha en bevisst holdning til hvilke spor de vil sette i barnets liv.

Personalet er rollemodeller for barna. Omsorgsfulle voksne vil igjen bidra til at barna viser omsorg for hverandre.

Lek

Leken er barnas viktigste egen-initierte aktivitet, og har derfor en fremtredende plass i barnehagen. For barn er leken et mål i seg selv, de leker for å ha det gøy. Leken skal være lystbetont og gi glede og utfordringer. Den blir til ved at barnet tar i bruk sine erfaringer og ferdigheter. Å få være sammen med andre i et lekende felleskap er en del av den gode barndom. Leken har mange uttrykksformer og bidrar til forståelse og vennskap på tvers av alder, kjønn og språklig og kulturell ulikhet. Lek er også en viktig komponent i barnas tilegnelse av sosial kompetanse.

Personalet har en sentral rolle i leken for barn. Både som deltakere, veiledere og observatører. Personalet skal legge til rette for ulike typer lek, og bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek. Vi skal være sammen med barna og hjelpe dem til å utvikle gode lekeferdigheter. Gjennom personalets aktive deltakelse i barnets lek, gis barnet et godt grunnlag for å medvirke til egen læring.

Personalets forpliktelser i leken er;

- Å være tilgjengelig
- Å observere barnas lek
- Å veilede til samhandling
- Å kunne delta sammen med barna
- Å være inkluderende og vise omsorg
- Å gi uttrykk for positive følelser og begeistring overfor barna

- Å gi barna anerkjennelse og bekreftelse
- Å ta vare på barnets nysgjerrighet og å kunne undre seg sammen med barnet
- Å gi barna varierte aktivitetstilbud og tilstrekkelige utfordringer inne og ute
- Å hjelpe barna å sette ord på tanker og opplevelser

Danning

Danning blir sett på som en personlig prosess som handler om å få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene og er en forutsetning for demokratisk tenkning. Barnehagen er en arena for slik dannelse. I motsetning til oppdragelse, som har til hensikt å overføre kunnskap, verdier og holdninger, vil dannelsesprosessen ha som mål å gjøre barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over vedtatte sannheter.

Rammeplan for barnehager sier bl.a. at danning og medvirkning kan sees på som gjensidige prosesser. Danning handler om å utvikle kunnskap, holdninger, verdier i dialog og samspill med omgivelsene, hvor alle anerkjennes som selvstendige individer.

Slik vi ser det, handler det viktigste i dannelsesprosessen om å gi barna en god selvfølelse. God selvfølelse skapes når:

- Barnet opplever at det har betydning – at andre tar det på alvor
- Barnet kjenner seg selv og får bekreftet sine tanker og følelser
- Barnet opplever at det er et godt menneske – at andre viser tillit til barnet
- Barnet opplever at det er viktig for fellesskapet – får muligheten til å bidra
- Barnet opplever at det er kompetent – at det får oppgaver som det mestrer.

Læring

Rammeplanen bruker begrepet livslang læring. Læring er prosesser som er med på å skape mening i våre liv. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet. Barnehagen er forpliktet til å legge til rette for et godt læringsmiljø for alle barn.

Kommunikasjon og språk

Kommunikasjon i barnehageverdenen består i all hovedsak av språk og kroppsspråk. Leken er barnas viktigste arena. Barnehagen søker også å gi barna ulike måter å kommunisere på gjennom dans, forming, drama, musikk, sang m.m. De estetiske fagene er viktige i all kommunikasjon.

En annen form for kommunikasjon er bøker.

Hvorfor er det viktig å lese for barn?

- Lesing har en språklig effekt og styrker både ordforråd og språklig bevissthet
- Bøker gir innpass i en lese-/skriftkultur
- Høytlesning gir lyst til å lese mer (basert på gode lese opplevelser)
- Bøker gir inspirasjon til lek
- Bøker og lesing gir barna forståelse
- Lesing gir nærhet og felles opplevelser
- Bøker gir oss felles referanser
- Bøker og lesing stimulerer fantasien.
- Bøker styrker språkopplæringen for to/flerspråklige barn og gir dem styrket bevissthet i sitt nye språk, samt en kulturell forståelse.

Språklig kompetanse

Barnehagen legger stor vekt på et godt språkmiljø. Språket er det viktigste kommunikasjonsmiddelet, og er nøkkelen til sosial deltakelse i samfunnet. Språket er redskap for tenkning, og det å kunne uttrykke tanker og følelser. Både hverdagssituasjoner og ulike aktiviteter vil være språkstimulerende arenaer for barnehagen.

Barns innlæring henger sammen med konkrete erfaringer. Personalet skal sørge for at barna får erfaringer og opplevelser sammen med hverandre og med voksne. Dette gir felles referanser, begrepsinnlæring og motivasjon til å snakke sammen. Personalet har et stort ansvar for å være gode språkmodeller for barna.

Personalets forpliktelser som gode språkmodeller

- å gi positiv respons
- å bruke språket aktivt
- å sette ord på handlinger i hverdagen
- å lytte til barnet, bekrefte og GJENTA
- å vise glede og humor
- å observere og ta oss god tid
- å delta i barnas lek og aktiviteter
- å være opptatt av det samme som barnet
- å tilby variasjon
- å bruke fagområdene aktivt til språkstimulering
- å leke med språket (lage tulleord, tulle-rim, tullevers etc.)
- å ha bøker tilgjengelig for barna på alle avdelinger
- å bruke konkrete og bilder i samtaler med barna (“snakkepakken”)

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Å gi medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la barna velge fritt og la dem gjøre som de vil. For oss handler medvirkning om å skape prosesser der vi sikrer at alles stemme blir hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår i barnehagen vår. Medvirkning må bygge på likeverdighet og respekt for hverandre. Vi vil jobbe med å lage gode samspillprosesser, der de voksne kommuniserer med barn på måter som gjør at de føler seg verdifulle og betydningsfulle. I en slik dialog lytter den voksne og tar imot mer enn å gi, og er søkende fremfor å presentere ferdige løsninger.

Barn er ærlige, spontane og kommer ofte med tilbakemeldinger på det som skjer i barnehagen. Det er viktig at vi tar disse på alvor og snakker med barna om de tankene de har. Barn skal bli tatt på alvor!

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Samarbeide mellom foreldre og personalet er en av de viktigste faktorene for å gi barna et godt og riktig tilbud i barnehagen.

Alle foreldre tilbys minimum 2 foreldresamtaler i året. Samtalene skal sikre gjensidig informasjon om barnets utvikling. Alle foreldre oppfordres til å evaluere opplegget og planer gjennom bruk av brukerundersøkelser.

Den daglige bringe- og hentesituasjonen gir foreldrene anledning til å samarbeide med personalet om barnets tilbud i barnehagen og dagsaktuelle behov.

Barnehagens samarbeidsutvalg (SU) etableres hver høst og er sammensatt av en foreldrerepresentant på Knerten, en på Nøtteliten og en personalrepresentanter. Eiers representant fra Arba møter ved behov. Utvalget sikrer samarbeidet mellom foreldre og ansatte, og behandler saker av betydning for barnehagen og dens brukere. SU godkjenner årsplanen. Foreldrene kan melde saker til SU gjennom hele året.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehage. Kløverbakken barnehage har beskrevet barnets oppstart i dokumentet [«Ny i barnehagen»](#)

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Når barna går fra Knerten til Nøtteliten bruker vi store deler av våren/sommeren på innkjøring av barna på stor avdeling. De kommer på besøk. I løpet av våren er det foreldremøte for knerten foreldre oppe på Nøtteliten. Der forteller vi litt om dagsrytmen og viser frem avdelingen til foreldre.

Når barn bytter barnehage, innad i Bærum, i løpet av barnehageåret, vil pedagogen på avdelingen skrive ett overføringskjema som foreldrene signerer og sender til ny barnehage.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang barnehage skole](#)

I arbeid med de eldste barna i barnehagen (Solgruppa), er det viktig for oss at de blir så selvstendige som mulig når de slutter. Det vil si at de kler på seg selv, er selvstendige ved toalettbesøk, holder orden på plassen sin og på tingene sine etc.

Selvkontroll og selvhverdelse er også noe vi jobber mye med det siste året før skolen. Det er viktig å tørre å spørre om å få være med i lek, si egne meninger, kunne innordne seg, komme med innspill til leken og andre aktiviteter. Samtidig som man må tolerere og ikke alltid få bestemme, og det å få et nei. Man må kunne vente på tur og samarbeide om oppgaver i leken. Barna skal tørre å ta fokus og kunne mestre å være i fokus.

Tilrettelegging her i barnehagen

- Foreldremøte i barnehagen, for foreldre til kommende skolebarn. Informasjon om overgangsrutiner og hvordan barnehagen forbereder barna til skolestart
- Samarbeidsmøte mellom barnehagen og skolen som barna skal begynne på
- Skolebarna som kommer fra barnehagene som sogner til Emma Hjorth skole samles 8 ganger i året
- Avslutningssamtale. Siste foreldresamtale i barnehagen. Utfylling av overføringskjema, som sendes til skolen

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon

Rammeplanen sier at «*progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.*»

I vår barnehage deler vi barna inn i aldersbestemte grupper flere ganger i uka, både på stor og på liten avdeling. Der har vi aktiviteter ut ifra barnas nivå og alder.

Personalet skal:

- Oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjør disse tilgjengelige for barna

Barnehagens digitale praksis

Rammeplanen sier; «*Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.*»

Bruk av digitale verktøy i samarbeid med foreldre, og bruk av bilder som dokumentasjon

Personalet skal:

- Legge til rette for at barn utforsker, lærer, leker og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna
- Lære seg MyKid,

Kløverbakken har IKT som et fast program for barn i alderen 3-6 år. Her lager de blant annet filmer som kan sees på [youtube](#)

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

I barnehagen:

- Gir vi alle barn tid og rom til å fortelle og fabulere.
- Leser vi høyt for barna hver dag.
- Har vi bøker tilgjengelig for barna hele tiden.
- Bruker vi biblioteket aktivt for å fornye litteraturen i bhg.
- Synger vi sanger med og uten bevegelser.
- Bruker vi rim og regler aktivt.
- Klapper vi stavelser
- Lager vi tankekart i forhold til både konkrete og abstrakte ord.
- Oppfordrer vi de eldste barna til å skrive navnet sitt.
- Blir alle barn kjent med sitt eget navn skriftlig mange ganger igjennom dagen.
- Snakker vi om lydene til de ulike bokstaver.
- Snakker vi om ulike språk
- Oppfordrer vi barna til å uttrykke seg med språk og fortelle. Lage sine egne fortellinger.
- Setter vi ord på konkrete ting i dagliglivet. Eks: måltid: overbegrep mat: brød, smør, melk, kaviar, ost osv.
- Hjelper barn med ulike språkvansker med tiltak som er hensiktsmessige.
- Tuller og fabulerer med språket (tulle rim, sammensatte ord, ord med flere betydninger)
- Forteller vi mye eventyr.

Kropp, bevegelse, mat og helse

I barnehagen:

- Er vi fysisk aktive både ute og inne. Vi har en stor utelekeplass som blir flittig brukt både sommer og vinter.
- Går vi både små og store turer i ulike terreng. Vi har en fast gapahuk i skogen som vi ofte går til
- Barnehagen bruker naturen og utemiljøet som en mestringsarena for å utvikle grov- og finmotorikk.
- Har vi varm mat en gang i uka, da er det forskjellige retter, både suppe, kjøtt og fisk.
- Har vi smøremåltid tre ganger i uka, da får de smøre sin egen mat, de kan velge pålegg selv.
- Barna skal bli kjent med egen kropp og følelser, og lære å sette grenser og bli trygg på egen kropp.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen:

- Har vi formingsaktiviteter i ulike materialer (sand, snø, plastelina m.m.)
- Synger vi mange ganger om dagen
- Hører vi på musikk og danser
- Hører vi på lydbok
- Bruker vi mye biblioteket. Låner bøker og går på besøk der.
- Leser vi bok hver dag
- Går de største barna på museum og teater

Natur, miljø og teknologi

I barnehagen:

- Går vi på tur med barna hver uke, ofte til skogen eller i nærmiljøet
- Er de voksne positive til å være ute og lære barna gleden ved å være ute i all slags vær.
- Ser vi på endringer i naturen gjennom de ulike årstidene.
- Lærer barna hvordan vi skal ta vare på naturen.
- Snakker vi om og lærer om ulike dyr og vekster (trær, blomster, sopp, mose/lav, småkryp, fugler, dyr mm) som vi finner og ser rundt oss i naturen.
- Snakker vi om hvordan vi kan ta vare på miljøet.
- Lærer om kildesortering
- Har vi en fuglekasse med kamera, slik at vi kan følge med på hva som skjer.
- Lærer barna regler rundt bålrensing.
- Lærer barna enkel førstehjelp.

- Lærer barna å bruke Ipad til blant annet:
 - lage animasjonsfilmer
 - handling i butikk.
 - koding
 - kjenne igjen ulike fugler.
 - 1,2,3 Albert Åberg
- Lærer barna om nettvett.
 - Som blant annet å spørre om lov til å ta bilde av andre.
 - Være kritisk til informasjon man finner på nett.
- Lar vi barna bruke pc til og «skrive» (finne bokstaver på tastaturet)
- Lar vi barna få kjennskap til at internett kan være en kilde til kunnskap.

Antall, rom og form

I barnehagen:

- Bruker vi matematiske begrep aktivt i formelle og uformelle situasjoner slik at barna lærer og forstår.
- Bruker vi begreper knyttet til bl.a. størrelser (høyde, lengde), mengder, telling, vekt, volum, rekkefølge, plassering, mønster, tid og avstand aktivt både i daglige gjøremål, lek og i formelle situasjoner som samlingsstund.
- Vi jobber med farger, geometriske former og sortering.
- Får barna kjennskap til symboler for tall (eks. symbolet for siffer 2 og mengden **)
- Lar vi barna få prøve seg på enkle problemløsningsoppgaver knyttet til matematikk.
- Gjør vi enkle forsøk sammen med barna hvor de får se hvordan f.eks. olje reagerer når vi blander det med vann.
- Bruker vi puslespill og brettspill aktivt.
- Har vi ulike materiell til konstruksjonslek.

Etikk, religion og filosofi

I barnehagen:

Religion:

- Markerer vi kristne høytider som jul og påske.
- Snakker om helligdager/røde dager.
- Forteller barn om skikker og store høytider til andre religioner, spesielt de religionene vi til enhver tid har barn som tilhører.

Filosofi:

- Undrer oss sammen med barna.
- Stiller barna åpne spørsmål og fabulerer sammen med dem.

Etikk hos oss handler etikk i stor grad om sosial kompetanse;

- empati – prososial atferd – selvhevdelse – selvfølelse – selvkontroll

I barnehagen:

- Har vi stort fokus på å lære barna sosial kompetanse.
- Bruker vi bilder, rollespill, daglige hendelser og bøker/fortellinger aktivt for å lære barn om bl.a. følelser, vennskap, dele, likeverd/likestilling, likheter og ulikheter, konfliktløsning, respekt og demokrati. Dette skjer i både formelle og uformelle situasjoner.

Nærmiljø og samfunn

I barnehagen:

- Går vi på tur og blir kjent med nærområdet. Vi har en gapahuk i skogen som blir flittig brukt.
- Får barna kjennskap til Norges urbefolkning, samene.
- Gir vi barna kjennskap om historien til Emma Hjort
- Har de største barna IKT, og her lærer de å finne frem på ipad, for å finne svar på ulike spørsmål. Vi snakker også mye om nettvett.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen

- Kløverbakken barnehage er godt i gang med Tett på
- Jakob skal sertifiseres i løpet av høsten 2022
- Kurs om autisme v/ Hanne Abilgaard
- Kurs «syngende barn» i regi av Bærum kommune.
- Østlandske lærerstevne